

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
за магістерською програмою професійного спрямування
Фінансовий та страховий менеджмент**

**на тему: «Ринок фінансових послуг України: проблеми та перспективи
розвитку»**

Виконавець:

студент ЦЗВФН

Ротар Крістіан Степанович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Домбровська Софія Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Ринок фінансових послуг є однією з найважливіших та невід'ємною ланкою фінансового ринку будь-якої країни. Саме його ефективне функціонування забезпечує стабільне зростання й розвиток фінансових процесів в економіці держави та є важливим чинником соціально-економічної стабільності. Через розвиток фінансового ринку забезпечується розподіл та перерозподіл грошових потоків між усіма суб'єктами, пришвидшуються інвестиційні процеси в економіці. Даний сектор ринку об'єднує велику кількість різних суб'єктів господарювання, охоплює усі сектори економіки країни та суспільні процеси. Фінансовими послугами користуються суб'єкти підприємницької діяльності, населення та держава.

На сьогоднішній день ринок фінансових послуг України перебуває в стадії формування та потребує деяких якісних перетворень.

Ринок фінансових послуг в період різних кризових явищ та становищ, був передумовою та необхідним інструментом для стабілізації та відновлення економічних показників. В сьогоднішніх реаліях, в період нестабільності економічних та соціально-політичних явищах в Україні, саме ринок фінансових послуг повинен стати необхідною інструментом та механізмом розвитку вітчизняного фінансового сектору та національної економіки. Для цього, важливим є також врахування досвіду зарубіжних країн в процесах державного регулювання та підтримки даного сектору.

Дослідженням сутності та становлення ринку фінансових послуг займалися багато вітчизняних науковців та вчених. Значний вклад у вивченні теоретичних і практичних аспектів функціонування ринку фінансових послуг зробили такі відомі вітчизняні науковці: В.Д. Базилевич, І.В. Балабанов, О.М. Войтенко, Л.М. Волощенко, Г.В. Дмитренко, О.В. Захарчик, Ю. М. Коваленко, В. І. Куценко, О.О. Луцишин, А.Ф. Мельник, В.О. Онищенко, Т.М. Завора, Д. І. Дема, С.І Юрій, С.М. Еш та інші.

Стрімкий розвиток ринку фінансових послуг протягом останнього часу сплинув на зростання інтересу до даного сектору. Однак існує необхідність дослідження розвитку і становлення фінансового ринку в сучасних реаліях, з урахуванням всіх реальних економічних чинників та явищ які на них мають вплив.

Мета дослідження . Мета дослідження полягає у визначенні та розробці напрямів підвищення ефективності роботи ринку фінансових послуг. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розкрити економічну сутність, структуру та функції ринку фінансових послуг
- визначити моделі формування ринку фінансових послуг
- дослідити Етапи становлення вітчизняного ринку фінансових послуг
- проаналізувати основні тенденції функціонування ринку банківських послуг України
- дослідити стан ринку страхових послуг України

- оцінити проблеми розвитку фінансових послуг на валютному і ринку капіталу
- визначити пріоритетні шляхи вдосконалення ринку банківських послуг.
- запропонувати заходи щодо підвищення ефективності функціонування страхового ринку
- зробити рекомендації щодо застосування новітніх моделей валютного та ринку капіталу

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес функціонування ринку фінансових послуг України.

Предметом дослідження. Предметом дослідження виступають економічні відносини при функціонуванні ринку фінансових послуг.

Методи дослідження. При написанні магістерської роботи використовувались такі прийоми і методи: індукції та дедукції, методи порівняння, економіко-статистичні методи, аналізу та синтезу (при визначенні економічної сутності ринку фінансових послуг), табличний та графічний методи (для зображення основних показників функціонування ринку фінансових послуг), бібліографічний метод (для вивчення основних аспектів формування та розвитку ринку фінансових послуг).

Інформаційними джерелами дослідження виступають законодавчі та нормативно-правові акти у сфері ринку фінансових послуг, наукові статті та матеріали вітчизняних та зарубіжних економістів та науковців, підручники та офіційні матеріали та звіти НБУ, Нацкомфінпослуг, Державної служби статистики України, ресурси мережі Internet.

Структура роботи. Магістерська дипломна робота складається з трьох розділів, вступу, висновків, переліку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи включає 87 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи ринку фінансових послуг*» розглянуто сутність, структуру, та функції ринку фінансових послуг. Визначені моделі формування та етапи розвитку ринку фінансових послуг України.

У другому розділі «*Аналіз сучасного стану ринку фінансових послуг України*» проаналізовано основні тенденції розвитку ринку банківських та страхових послуг України, здійснено оцінку сучасного стану валютного ринку та ринку капіталу.

У третьому розділі «*Напрями підвищення ефективності функціонування ринку фінансових послуг*» запропоновані шляхи вдосконалення функціонування ринку банківських послуг, страхових послуг, валютного ринку та ринку капіталу України.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі проведено теоретичне узагальнення і запропоновані шляхи вирішення наукового завдання щодо розробки перспектив та напрямів підвищення ефективності та розвитку ринку фінансових послуг. Це дозволило сформулювати ряд висновків і пропозицій, які відображають результати виконаних поставлених перед дослідженням завдань:

1.Ринок фінансових послуг є сукупністю відносин щодо перерозподілу фінансових активів між учасниками фінансового ринку за допомогою фінансових послуг, поєднуючи у собі всі сфери та ланки національної економіки, які безпосередньо задіяні у процесі виробництва фінансових послуг та надання їх іншим економічним суб'єктам. Він є значним чинником для розвитку економіки та виконує ряд важливих функцій.

2.Розглянуто основні моделі формування та регулювання ринку фінансових послуг у світі та їх переваги й недоліки, враховуючи досвід іноземних країн. В Україні в найближчому майбутньому необхідно запровадити деякі якісні зміни в системі нагляду та регулювання ринку фінансових послуг.

3.Становлення вітчизняного ринку фінансових послуг пройшло ряд важливих етапів, на протязі яких відбувались позитивні та динамічні зміни, що забезпечувало розвиток національної економіки в цілому. Ринок фінансових послуг є ще достатньо молодим порівняно з іншими європейськими країнами, проте повинен стати передумовою для залучення інвестицій та забезпечення гарного економічного клімату.

4.Ринок банківських послуг є особливим та надважливим сектором економіки країни, який забезпечує реалізацію обмінно-розподільчих відносин, акумуляцію та перерозподіл вільних грошових потоків між всіма економічними суб'єктами. Діяльність вітчизняних банків знаходиться в постійній взаємодії з навколишнім середовищем та спрямована на диверсифікацію послуг. Аналіз тенденцій розвитку банківського сектору свідчить про необхідність впровадження ряду інноваційних та потужних кроків, задля забезпечення сталого функціонування та розвитку даної сфери.

5.Валютний ринок та ринок капіталу є суттєвими ланками ринку фінансових послуг, які забезпечують взаємодію міжнародних відносин та створюють умови для залучення інвестицій в економіку країни. Проаналізувавши ці сфери економіки, визначено потребу у скоординованій державній політиці щодо механізмів роботи та реалізації інвестиційного потенціалу держави, розвитку інфраструктури ринків.

6.Проблематика функціонального призначення та розвитку ринку страхових послуг активно вивчається науковцями, формуючи нові наукові уявлення щодо його ролі, місця та значення для економіки країни. Поряд із цим, в умовах сьогодення маємо справу з модифікацією страхового сектору під впливом інституційних перетворень, реорганізації системи регулювання та нагляду, технічних інновацій,

значення яких в епоху інтернетизації суспільства невпинно зростає. Національна страхова система ще потребує модернізації, якій буде передувати формування ринку страхових послуг на засадах, притаманних функціонуванню розвинених країн.

7. Для підвищення ефективності функціонування банківським установам слід впроваджувати продуктивні стратегії розвитку, застосовувати інновації в банківській сфері, створювати позитивний імідж, диверсифікувати послуги та більше взаємодіяти з власними клієнтами. Важливим кроком також повинно стати підтримка з боку держави у сфері грошово-кредитної політики та вдосконаленні нормативно- правової бази.

8. Для забезпечення сприятливих умов для ринкової трансформації національної економіки та стабільного розвитку міжнародних відносин необхідним є створення умов для формування розвиненого ринку страхових послуг. Першочерговим є створення злагодженого та скоординованого механізму роботи між державою та страховими компаніями. Також потрібно адаптовувати вітчизняний ринок до сучасних європейських моделей та впроваджувати інноваційні заходи.

9. Розв'язанню проблем ринків капіталу та валютного ринку України буде сприяти упровадження інноваційних технологій та новітніх фінансових моделей на цих ринках, що передбачається здійснити заходами окремих галузевих інноваційних програм. Оновлення ринків капіталу та валютного вимагає також реформування системи державного регулювання та нагляду, розроблення надійної системи захисту прав споживачів фінансових послуг.

АНОТАЦІЯ

Ротар К.С., «Ринок фінансових послуг України: проблеми та перспективи розвитку»
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Фінансовий та страховий менеджмент»

Одеський національний економічний університет
Одеса, 2022 рік

м.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є процес функціонування ринку фінансових послуг України в сучасних економічних умовах.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти формування та функціонування ринку фінансових послуг України, а також визначені напрями підвищення його ефективності в сучасних реаліях.

Проаналізовано діяльність та основні показники ринку банківських послуг, ринку страхових послуг, валютного ринку та ринку капіталу.

Запропоновано для удосконалення та підвищення ефективності функціонування ринку фінансових послуг напрями та новітні моделі його організації. В сучасних умовах, необхідним є створення стратегії сталого розвитку ринку фінансових послуг, підвищення його конкурентоспроможності в умовах нестабільного економічного та політичного життя.

Ключові слова: ринок, фінансова послуга, банк, страхова компанія, валюта, капітал, інвестиції

ANNOTATION

Rotar K. «Financial services market of Ukraine: problems and development prospects»,
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»
under the program «Financial and insurance management»,
Odesa National Economic University
Odesa, 2022

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the process of functioning of the financial services market of Ukraine in modern economic conditions.

The work examines theoretical and practical aspects of the formation and functioning of the financial services market of Ukraine, as well as identified directions for increasing its efficiency in modern realities.

The activity and main indicators of the market of banking services, the market of insurance services, the currency market and the capital market were analyzed.

The directions and newest models of its organization are proposed to improve and increase the efficiency of the functioning of the financial services market. In modern conditions, it is necessary to create a strategy for the sustainable development of the financial services market, to increase its competitiveness in the conditions of unstable economic and political life.

Keywords: market, financial service, bank, insurance company, currency, capital, investments